

OP DE TRAMSPOREN

Het was in Deurne in de wijk Ruggeveld. De lijkwagen stond dwars over de tramsporen, snuit aan snuit met een personenwagen die bij het afdraaien het verkeerde rijvak was opgereden. Ondanks zijn foute manoeuvre bleef de personenwagen staan waar hij stond, terwijl de bestuurder met veel misbaar zijn ongenoegen kenbaar maakte. Met groeiend ongeloof sloeg ik het tafereeltje gade.

De bestuurder van de lijkwagen gaf het na enkele minuten op en manoeuvreerde zich moeizaam uit zijn penibele situatie. Gelet op het uur van de dag was hij allicht met een stoffelijk overschot op weg naar een aula, kerk of naar de begraafplaats in de buurt.

Ik was verontwaardigd, zelfs geschokt bij het zien van die bizarre scène. De overbrenging van een stoffelijk overschot, de resten van een menselijk wezen, dat is toch niet hetzelfde als het vervoer van groenten of verfpotten?

Het incident bleef aan me kleven maar enkele dagen later kreeg ik de kans om mijn verhaal te doen bij een ervaren uitvaartmedewerker. De man bevestigde dat gelijkaardige voorvallen niet zo uitzonderlijk meer zijn en dat er ongetwijfeld sprake is van een trend.

Ceremoniewagens werden ooit min of meer beschouwd als prioritair vervoer, mensen vertraagden en gaven voorrang. Dat is verleden tijd. De overvolle wegen, de files en de daaruit voortvloeiende verkeersagressie zijn daar zeker niet vreemd aan.

Een lijkwagen die traag en eerbiedig een overledene naar de plaats van het definitieve afscheid brengt, het matcht niet meer met onze stedelijke omgeving, het past al langer hoe minder in een publieke ruimte die gedomineerd wordt door de economische mallemolen. Geen wonder dat er dan soms conflictsituaties ontstaan.

Historicus Philippe Ariès liet ons meerdere boeken na over de dood en zijn geschiedenis. Het tekstje hieronder schreef hij een halve eeuw geleden:

“De lijkstoet van vroeger heeft plaats gemaakt

voor een eenvoudige grijze limousine.

Deze valt nauwelijks op in het verkeer.

De maatschappij gunt zich geen pauze meer.

Ze laat zich niet ophouden door het verdwijnen van een individu.

In de stad krijg je de indruk dat er niemand meer sterft.”

Wat bezielde de man in de personenauto? We kunnen er enkel naar gissen. Maar een beetje respect en eerbied voor de dode mens wiens stoffelijke resten aan hun laatste reis bezig zijn en voor de levende mens achter het stuur van die ‘eenvoudige grijze limousine’, is dat niet gewoon een diepmenselijke reflex?

Mieke